

Reakce České konference rektorů na vyjádření ve veřejném prostoru o budoucím financování veřejného vysokého školství

Mladá Boleslav, 9. 4. 2026

ČKR plně respektuje právo studujících i veřejnosti vyjadřovat se k otázkám budoucnosti vysokého školství. Zároveň si váží upřímného zájmu studujících o současný i budoucí stav terciárního vzdělávání v České republice. K nejrůznějším vyjádřením ve veřejném prostoru o zavádění školného či zápisného je však třeba jednoznačně uvést, že často reagují na něco, co ČKR neprosazuje. ČKR si je vědoma možných sociálních, legislativních i ekonomických dopadů školného na veřejných vysokých školách. Nicméně se toto téma historicky opakovaně vrací jako úvahy řešit prostřednictvím školného objektivní podfinancovanost vysokého školství, jak vyplývá z mezinárodního srovnání a dat OECD či EUROSTAT.

V prioritách ČKR tak v tomto smyslu byla zmíněna jen a pouze legitimní potřeba věcně zmapovat různé modely financování studia ve srovnatelném zahraničí, posoudit jejich dopady a připravit adekvátní argumentaci právě jako reakci na dlouhodobě neuspokojivý stav financování českého vysokého školství, který má negativní dopad na jeho mezinárodní konkurenceschopnost.

Takové posouzení má za cíl připravit především věcnou argumentaci. Ta může zcela pochopitelně vést i k závěru, že školné není vhodným ani preferovaným řešením. Vedle toho však rozhodně nelze předem vylučovat kvalifikovanou a odpovědnou odbornou debatu o jiných dílčích nástrojích, které by mohly přispět k vyšší efektivitě studia, ale i odpovědnosti za volbu, úspěšnost i dokončování studia. Nelze totiž souhlasit ani s tezí, že vzdělání je pouze veřejný statek, neboť právě možnost svobodné volby studia z něj činí zčásti i statek soukromý. Především je však zcela neopodstatněné vykládat takové posuzování bezdůvodně jako prosazování zavedení školného a upírat tak právo na legitimní diskusi. V akademickém prostředí je otevřená a věcná diskuse, založená na znalosti všech relevantních skutečností, přirozenou součástí odpovědného utváření stanovisek a připravenosti na nejrůznější scénáře řešení a modelů financování předkládaných státem. Můžeme však veřejnost jednoznačně ubezpečit, že aktuálně se na úrovni ČKR s politickou reprezentací žádná jednání o zavedení školného nevedou a ČKR ani žádná taková jednání neiniciovala. Zároveň nemáme ani důvod se domnívat, že by zavedení školného bylo v této chvíli vůbec předmětem jakéhokoliv konkrétního záměru současné vlády.

Pokud jde o další požadavky, které vyzývají rektorky a rektory k požadování navýšení státního rozpočtu pro vysoké školy směrem k úrovni obvyklé v zemích OECD, je třeba zdůraznit, že ČKR tento cíl dlouhodobě a opakovaně prosazuje společně s Radou vysokých škol. Zároveň dlouhodobě upozorňuje na podfinancování terciárního vzdělávání a na nutnost zajistit vysokým školám adekvátní institucionální financování, které bude srovnatelné s vyspělými zeměmi OECD. Právě posílení institucionálního financování je základní podmínkou pro to, aby vysoké školy mohly dlouhodobě udržet kvalitu

vzdělávání a současně odpovídajícím způsobem reagovat na zájem uchazeček a uchazečů o vysokoškolské studium. Pokud k takovému posílení nedojde, může být schopnost vysokých škol pokrýt poptávku po studiu do budoucna vážně oslabena. ČKR bude v tomto úsilí pokračovat i nadále a současně bude veřejnosti důsledně vysvětlovat, že odpovídající financování vysokého školství je zásadní podmínkou rozvoje České republiky, její konkurenceschopnosti i budoucí prosperity.

V Mladé Boleslavi dne 9. dubna 2026

Za Českou konferenci rektorů

Prof. Ing. Milan Pospíšil, CSc.
předseda